

ACTIVITATS DIVERSES. LES QUALITATS DELS MATERIALS

Toca els materials bàsics que s'utilitzen en cadascuna de les activitats del neolític, i omple el quadre següent:

	fragilitat	olor	color	textura	duresa	elasticitat	ductilitat
pedra							
argila							
òs							
vimet							
pell							

Possibilitats

fragilitat: fràgil (que es trenca fàcilment) o tenaç (que resisteix els esforços de tracció tot deformant-se i estirant-se abans de trencar-se)

olor: en fa / no en fa. Tipus

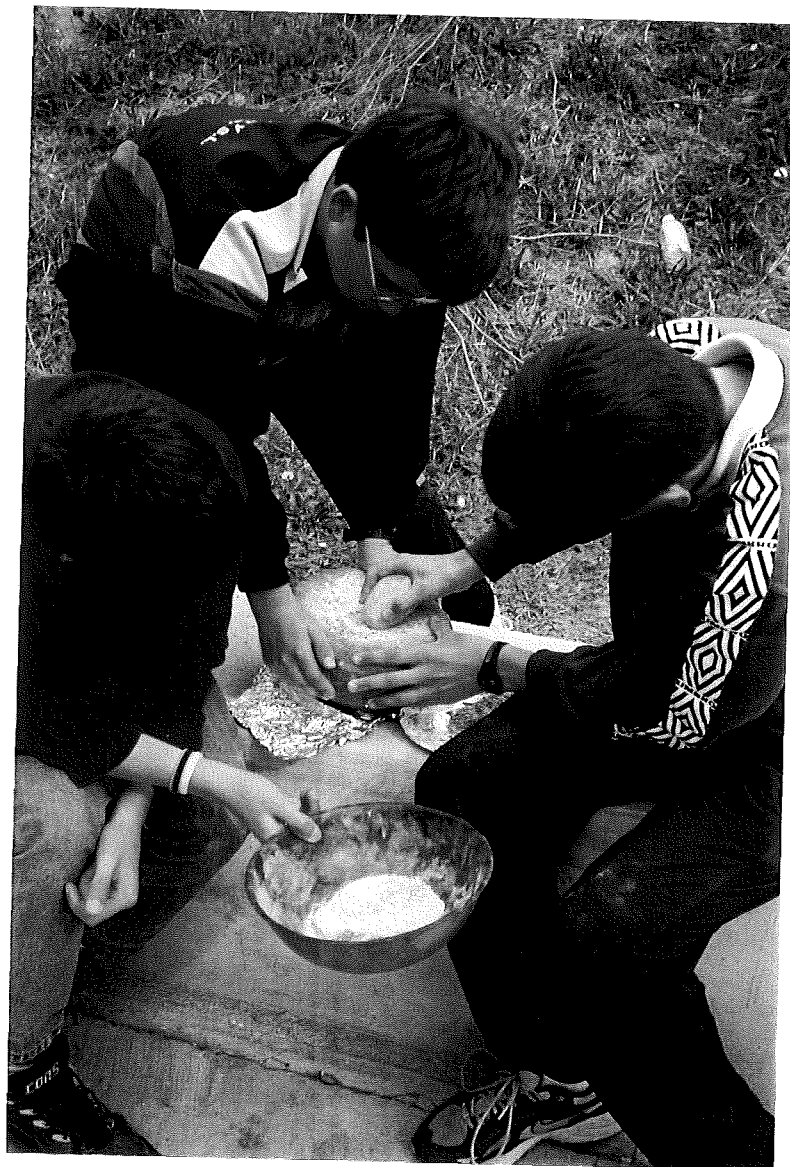
color: exterior i interior

textura: aspre, suau, rugosa, llisa

duresa: resistència a deixar-se ratllar o penetrar per un altre cos. Pot ser dur o tou.

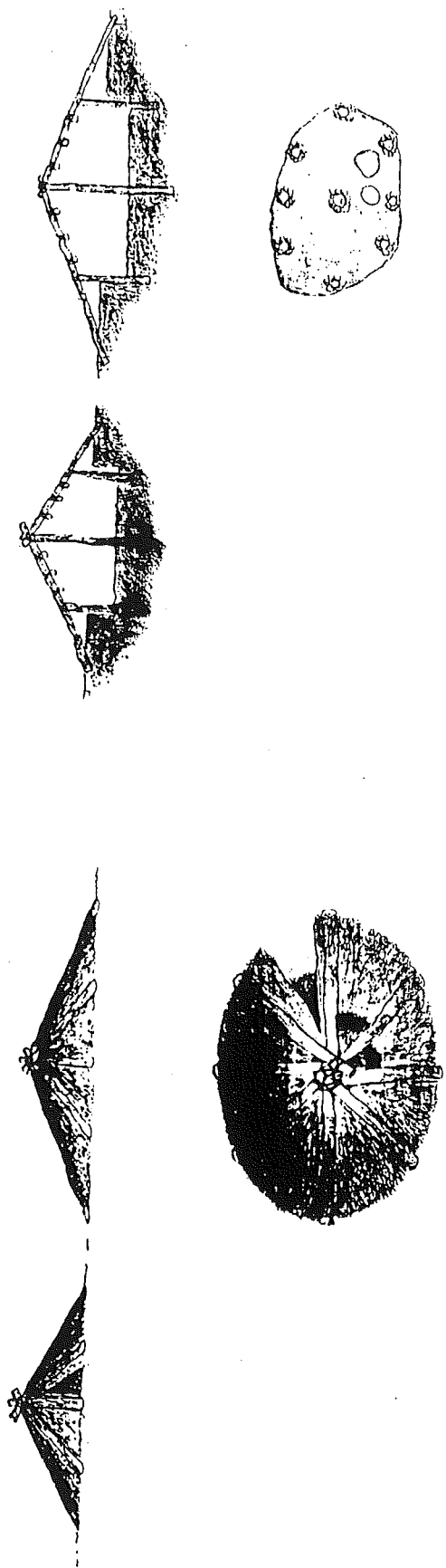
elasticitat: propietat consistent a recuperar la forma original quan cessen les forces exteriors que se'ls apliquen. Pot ser elàstic o rígid

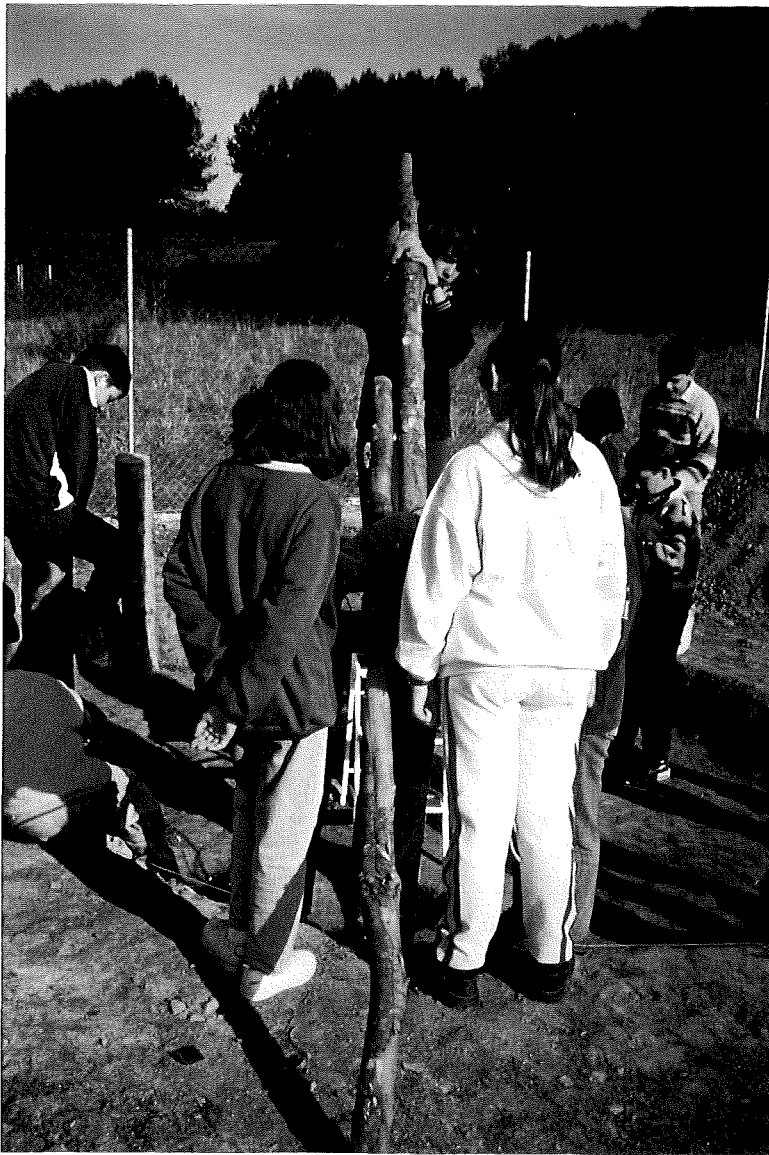
ductilitat: capacitat de poder-se estirar en fils. Pot ser dúctil o rígid

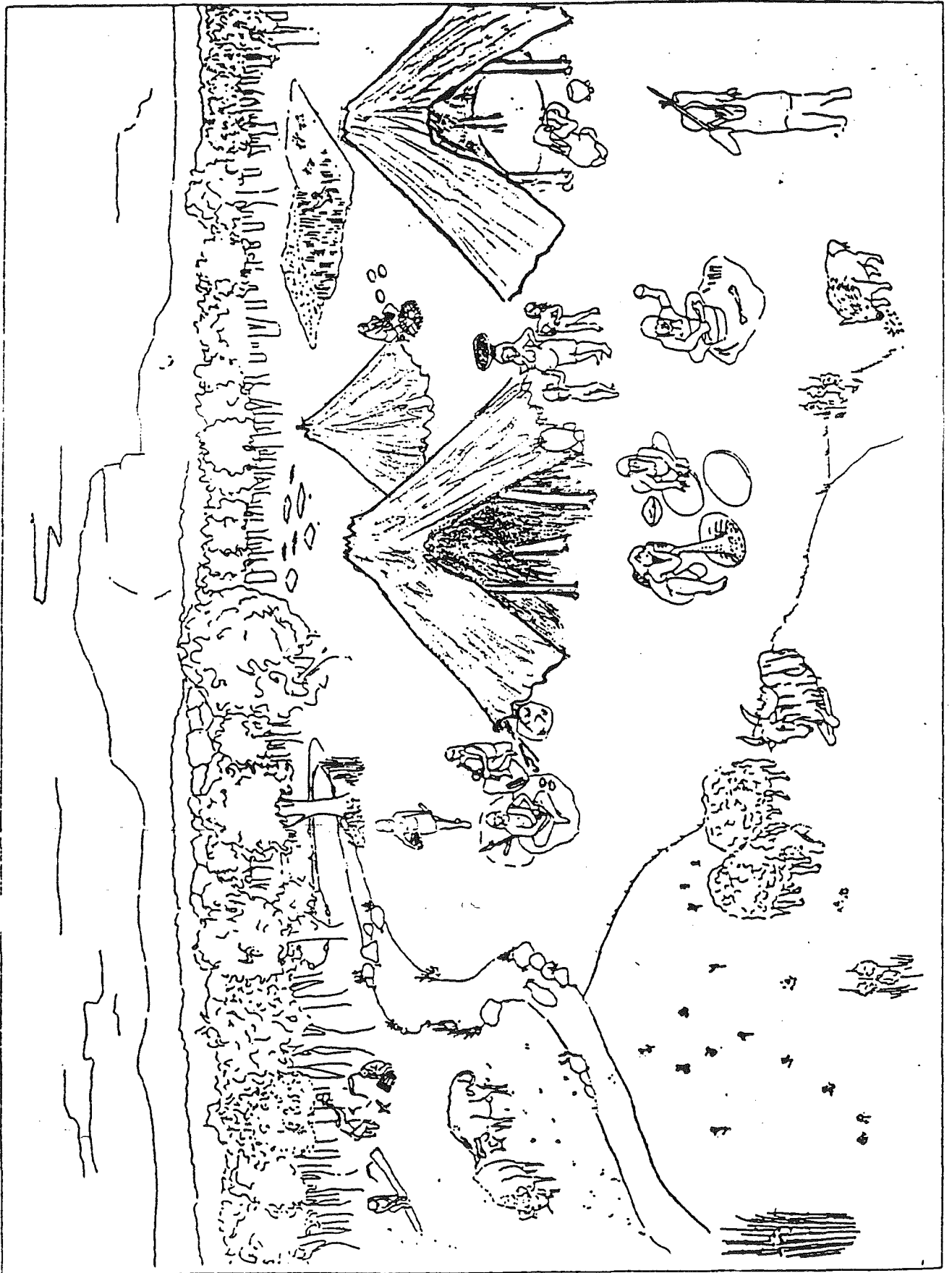
44

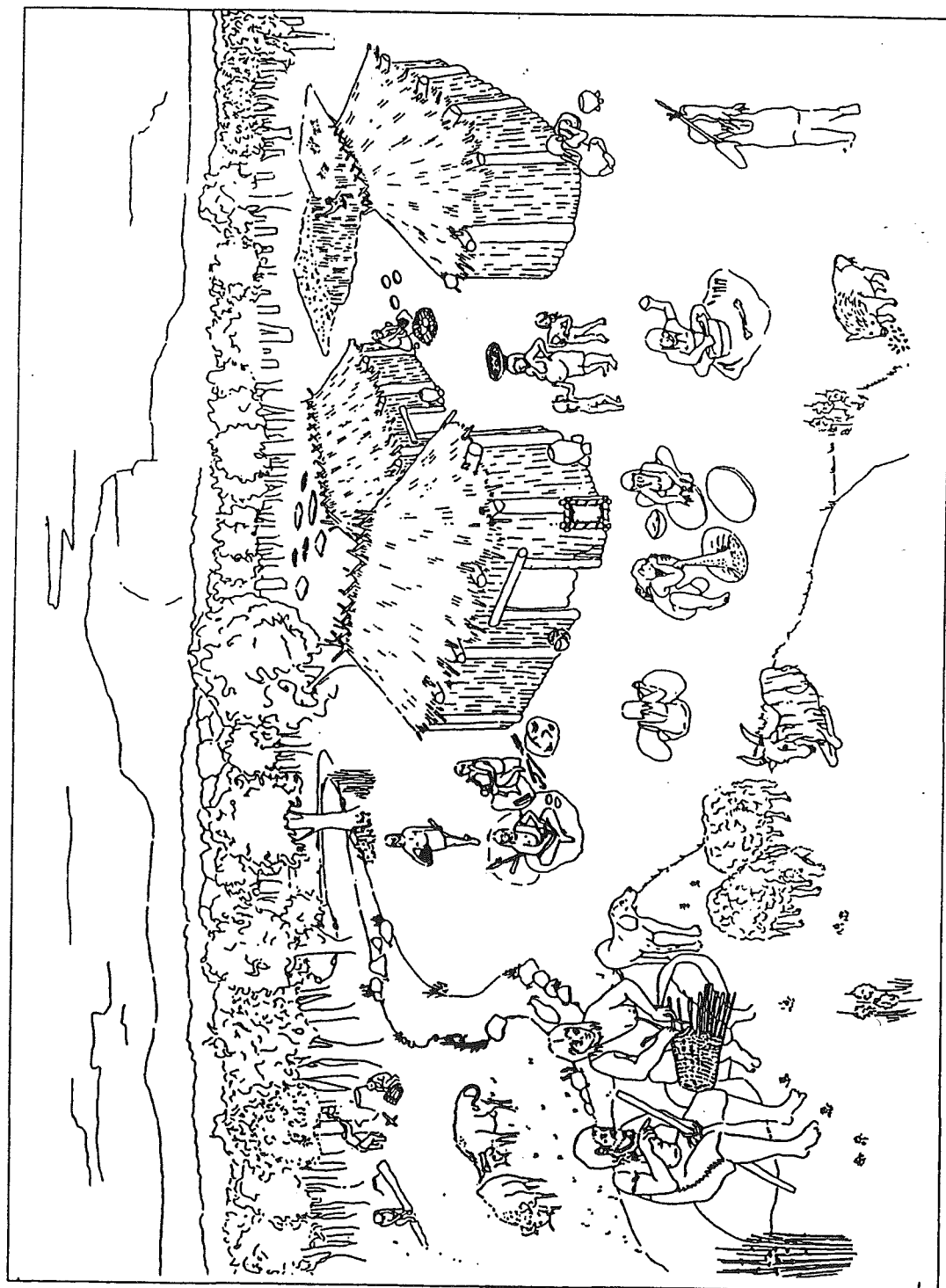

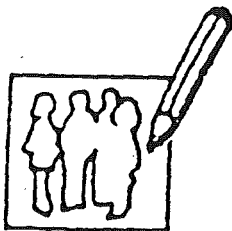
45

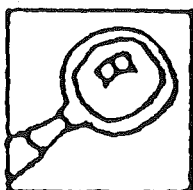
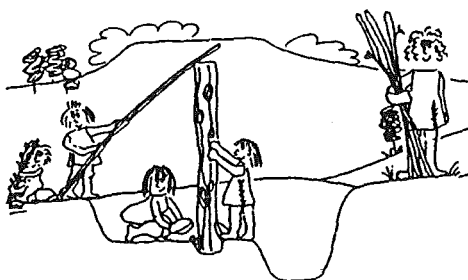
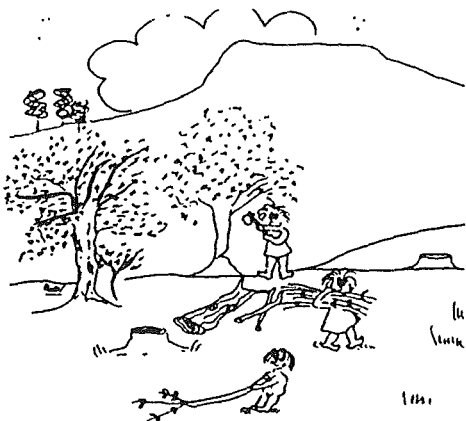

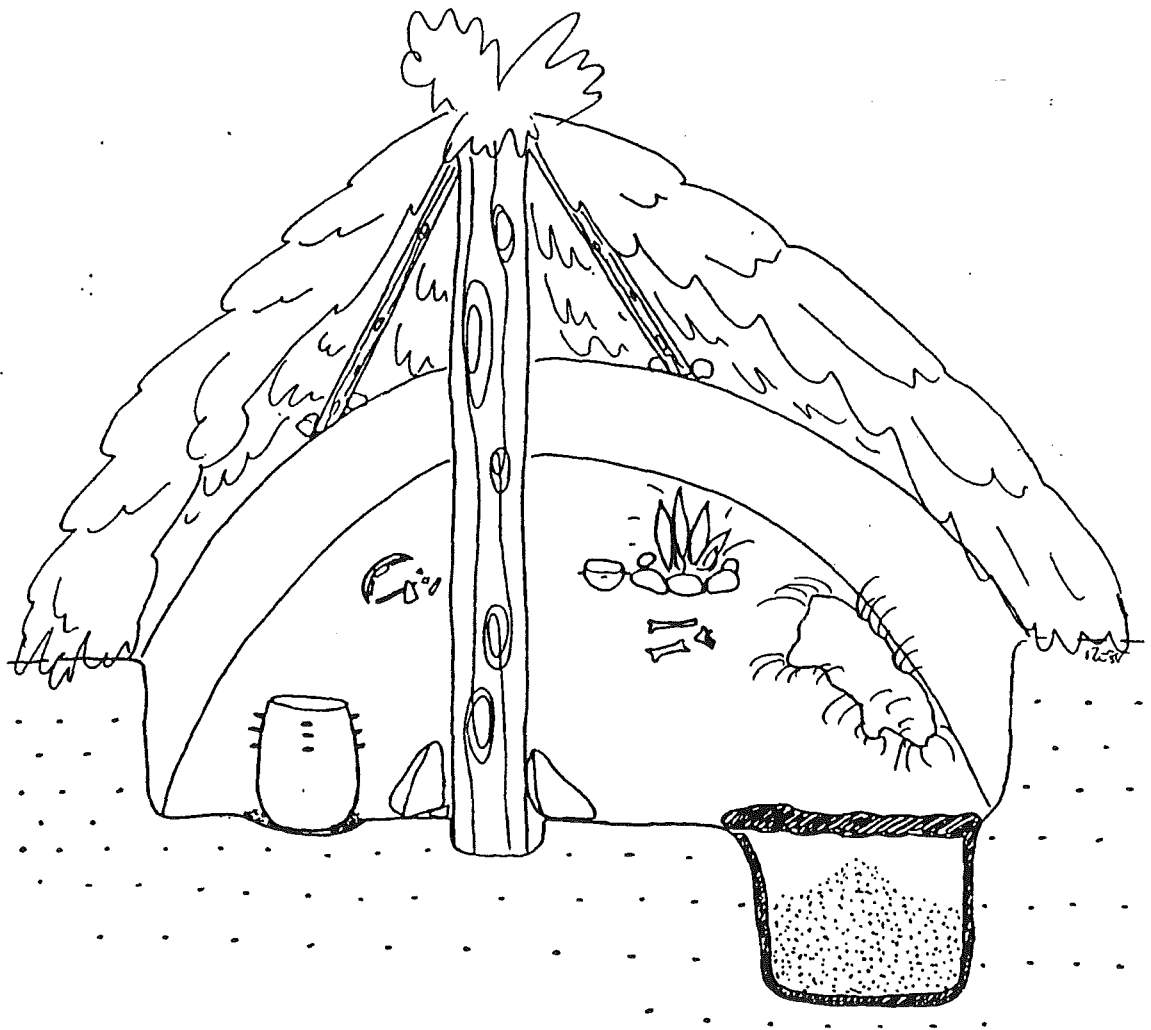
L'HÀBITAT

Intentem reconstruir a partir d'una sèrie d'imatges les fases en la construcció d'una cabana neolítica com les de la Bòbila Madurell.
Explica a sota de cada dibuix el que s'hi fa.

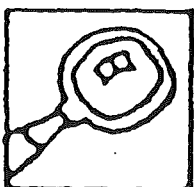
Quines novetats a nivell arquitectònic i urbanístic són conseqüència de la neolitització?

L'HÀBITAT

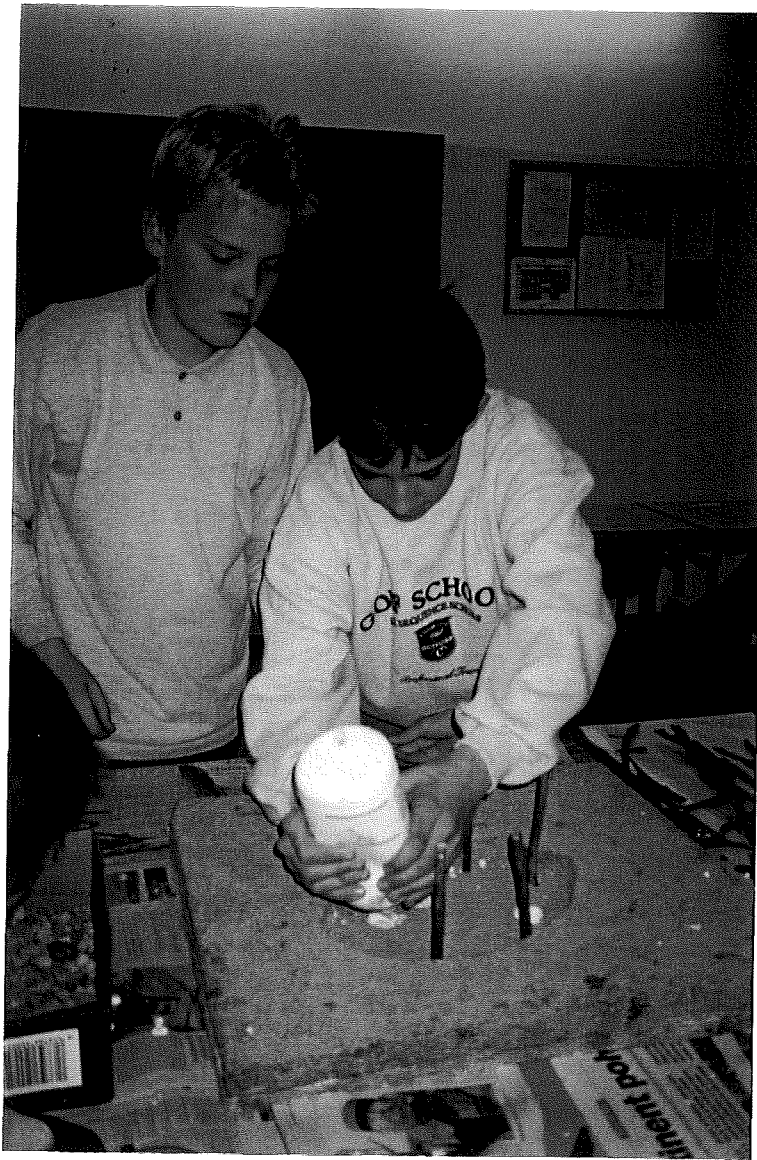
Escriu el número corresponent a cada objecte en el dibuix:

1. sitja
2. zona de dormir
3. foc
4. bol de ceràmica
5. gerra de ceràmica
6. restes de fauna
7. ganivets i eines de sílex

Les persones que visqueren a la Bòbila Madurell durant el neolític, creus que eren nòmades o sedentàries? Per què?

GUIA D'INVESTIGACIÓ DEL JACIMENT. INFORME ARQUEOLÒGIC

1. Característiques i situació del jaciment.

És del neolític, i les coses més importants que s'han trobat són: Les coves (els forats) i les fosses amb els seus morts.

2. Enumera i classifica els materials arqueològics trobats a les excavacions:

ENTERRAMENTS: L'esquela i aixovar funerari.

HÀBITAT: Ceràmica, sitges i forats amb pedres al voltant o coses carbonitzades dins.

FOSSES: coses carbonitzades o osses d'animals.

3. Interpretació de les troballes. Verificació de les hipòtesis:

a) Cronologia. En el neolític.

b) Tipus d'establiment. Era un poblat.

c) Elements de la vida quotidiana. Les pedres de les eines fetes. Però com que el pal era de fusta s'ha podrit i a quedat només la pedra, les ceràmiques que feien servir per posar aigua o blat, Les pedres que feien

d) Bases econòmiques. Servir per ferse els collarets i les pulseres

Intercanviaven coses de valor, amb altres poblats que tenien coses que ells no tenien.

e) Organització social.

Els homes i els nens tenien molt més valor que les dones.

4. Conclusió. Fes una breu descripció sobre la vida dels habitants de Sant Quirze del Vallès fa uns 6.000 anys.

En el neolític, van deixar de ser nòmades, a ser sedentaris. Això vol dir que ja coneixien l'agricultura i la ramaderia.

També volia dir que si havien començat a cultivar coses, tindrien una dieta molt més equilibrada que al principi, quan no coneixien ni l'agricultura ni la ramaderia.

També van començar a fer servir la llana, que també els i servia, perquè a l'hivern no passessin tant de fred.

Al final del paleolític, ja van començar a fer servir el foc, i això volia dir que:

Podien cuinar, que podien caçar molt més bé, que podien espantar els animals que els volguessin atacar, que per la nit es podien il·luminar, etc.

També van començar a fabricar ceràmica, que al llarg del temps s'ha anat fent més moderna.

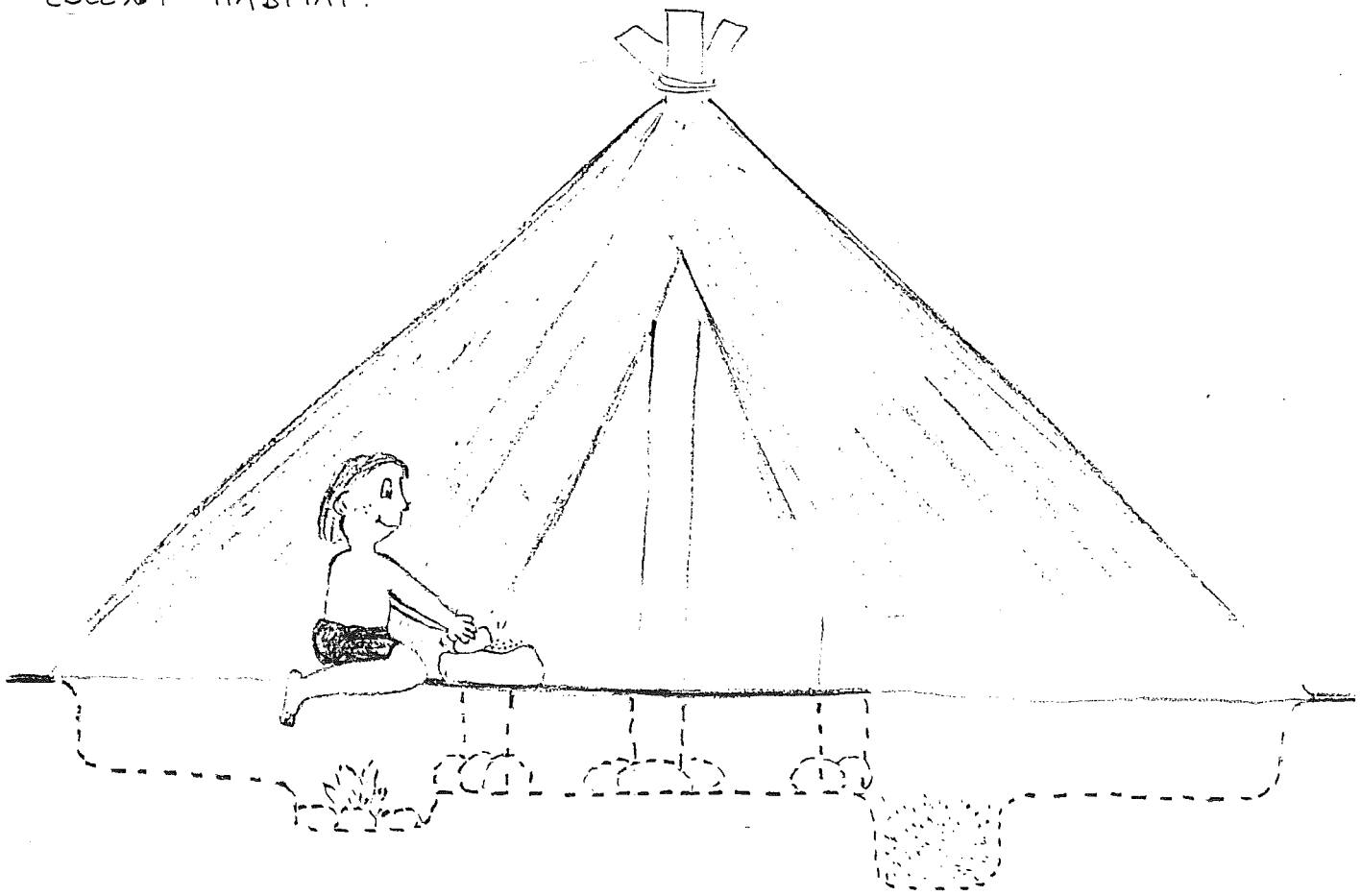
També van inventar eines per poder treballar en el camp.

Van inventar: les sitges per poder emmagatzemar el blat, i també van inventar el molí de mà, per poder moldre el blat; fer pa.

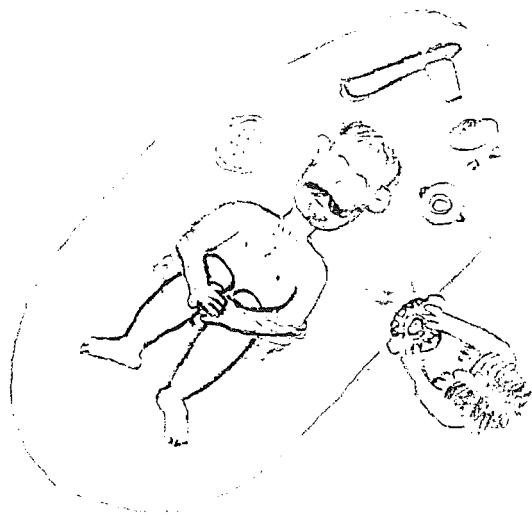
També tenien les seves creences, creien que si tenien l'estatua de la deessa mare, tindrien més bones collites, i que els seus fills naixerien molt millor. També creien que si enterraven a un mort amb posició fetal i amb el seu aixovar fonent tornaria a néixer i o trobaria tot més familiar.

També tenien la seva organització social. Els nens i els homes eren molt més importants que les dones.

ESCENA HÀBITAT :

ESCENA D'UN ENTERRAMENT

ESCENA D'UNA SITJA

Gemma Gelibert

I.E.S. SANT QUIRZE
 Departament de Ciències Socials

ORGANITZACIÓ MODULAR
PER TRIMESTRES

Primer cicle

MÒDUL 1

Humanitat i medi físic

- 1 TRIM. 1.1. La Terra i la seva representació.
 1.2. El temps i el clima.
 1.3. Climes i paisatges al món.
 2 TRIM. 1.4. Un món diferenciat. Societats diferents a la nostra.
 1.5. Introducció al temps històric.
 1.6. Les primeres societats humanes.

MÒDUL 2

Transformació i explotació del territori

- 3 TRIM. 2.1. Els orígens de l'agricultura i la ramaderia.
 2.2. L'agricultura en el món actual.
 2.3. La indústria i els serveis.

MÒDUL 3

L'organització humana i dels territoris en el temps: política i societat

- 1 TRIM. 3.1. Les primeres societats urbanes.
 3.2. Els orígens de l'Estat . El Món Antic: Ibers, Grecs i Romans.
 2 TRIM. 3.3. El Món Medieval. L'Alta Edat Mitjana: el feudalisme i l'Islam. La Baixa Edat Mitjana: el ressorgiment de les ciutats.

MÒDUL 4

Organització del territori i política

- 3 TRIM. 4.1. Les nostres institucions polítiques: el govern del municipi, de Catalunya, de l' Estat Espanyol i d'Europa.
 4.2. Cases, pobles i ciutats.

Segon Cicle

MÒDUL 5

El progrés tècnic i científic: cap a una nova societat

- 1 TRIM. 5.1. L'època dels descobriments. Els orígens del món actual
 5.2. Canvis polítics, religiosos i socials
 2 TRIM. 5.3. La industrialització
 5.4. Economia i societat de consum

MÒDUL 6

Manifestacions artístiques i culturals

- 3 TRIM. 6.1. Els corrents artístics al llarg de la història

MÒDUL 7

Història del segle XX

- 1 TRIM. 7.1. L'imperialisme i la I Guerra Mundial
 7.2. El món d'entreguerres i la II Guerra Mundial
 2 TRIM. 7.3. Catalunya i Espanya: de la II República a la transició democràtica.
 7.4. Formes d'organització política. Així funciona la nostra democràcia.

MÒDUL 8

Persones i paisatges

- 3 TRIM. 8.1. Geografia física del món i cartografia.
 8.2. Ciutats al món. Evolució i característiques.

ANNEX 4
Qüestionari d'avaluació del crèdit variable i
bases de dades

QÜESTIONARI D'AVALUACIÓ

BLOC A

1. PERIODITZACIÓ

- a) Els temps de la història de la humanitat anteriors a l'aparició de l'escriptura, els historiadors els han anomenat *pre-escriptòrics*.
- b) No han existit mai a la història societats sense llenguatge escrit.
- c) Els temps de la història de la humanitat anteriors a l'aparició de l'escriptura, els historiadors els han anomenat *prehistòria*.
- d) Els temps de la història de la humanitat anteriors a l'aparició de l'escriptura, els historiadors els han anomenat *història*.
- e) Els temps de la història de la humanitat anteriors a l'aparició de l'escriptura, no tenen cap nom.

2. PERIODITZACIÓ

- a) El neolític és un període concret dins la Història Antiga.
- b) El neolític és un període concret dins la Història Medieval.
- c) El neolític és un període concret dins la Prehistòria.
- d) El neolític és un període concret dins la Història Moderna.
- e) El neolític és un període concret dins la Història Contemporània.

3. PERIODITZACIÓ

- a) Dins la prehistòria existeixen diferents períodes, que a la seva vegada poden ser subdividits de nou segons característiques específiques. Els tres principals períodes de la prehistòria, en ordre de més antics a més moderns són: paleolític, neolític i edat dels metalls.
- b) Dins la prehistòria existeixen diferents períodes, que a la seva vegada poden ser subdividits de nou segons característiques específiques. Els tres principals períodes de la prehistòria, en ordre de més antics a més moderns són: paleolític, neolític i edat dels metalls.
- c) Dins la prehistòria existeixen diferents períodes, que a la seva vegada poden ser subdividits de nou segons característiques específiques. Els tres principals períodes de la prehistòria, en ordre de més antics a més moderns són: paleolític, edat dels metalls i neolític.
- d) La prehistòria forma un conjunt homogeni que no pot ser subdividit en períodes.
- e) Dins la prehistòria existeixen diferents períodes, que a la seva vegada poden ser subdividits de nou segons característiques específiques. Els tres principals períodes de la prehistòria, en ordre de més antics a més moderns són: edat dels metalls, paleolític i neolític.

4. CRONOLOGIA

- a) Les primeres manifestacions arqueològiques de neolitització al món se situen fa uns 1.000 anys a Europa.
- b) Les primeres manifestacions arqueològiques de neolitització al món se situen fa uns 10.000 anys a Europa.
- c) Les primeres manifestacions arqueològiques de neolitització al món se situen fa uns 1.000 anys al Pròxim Orient.
- d) Les primeres manifestacions arqueològiques de neolitització al món se situen fa uns 10.000 anys al Pròxim Orient.
- e) Les primeres manifestacions arqueològiques de neolitització al món se situen fa uns 10.000 anys a Amèrica.

5. CRONOLOGIA

- a) Les primeres manifestacions arqueològiques de neolitització a Catalunya se situen fa uns 10.000 anys.
- b) Les primeres manifestacions arqueològiques de neolitització a Catalunya se situen fa uns 8.000 anys.
- c) Les primeres manifestacions arqueològiques de neolitització a Catalunya se situen fa uns 1.000 anys.
- d) A Catalunya encara no s'ha produït el fenomen de la neolitització.
- e) Les primeres manifestacions arqueològiques de neolitització a Catalunya se situen fa uns 100.000 anys.

BLOC B

6. NEOLÍTIC. DEFINICIÓ ETIMOLÒGICA.

- a) Etimològicament *neolític* prové del grec *neo* = nova i *lític* = llet, el període de la llet nova, en relació a l'elaboració de productes làctics arran la domesticació d'animals.
- b) Etimològicament *neolític* prové del grec *neo* = nous i *lític* = llims, el període de la ceràmica, en relació a l'elaboració de gerres, vasos, plats, etc., amb llims, és a dir amb fangs.
- c) Etimològicament *neolític* prové del grec *neo* = nova i *lític* = pedra, el període de la pedra nova, en relació a l'elaboració d'eines de pedra pulida.
- d) Etimològicament *neolític* prové del grec *neo* = nou i *lític* = llit, el període del llit nou, en relació a l'aparició de vivendes estables, i per tant llocs fixes per dormir.
- e) La paraula *Neolític* no té cap explicació etimològica possible.

7. NEOLÍTIC. DEFINICIÓ.

- a) S'entén com a neolitització el procés que va portar a diverses societats a la domesticació d'animals i vegetals per a la subsistència.
- b) S'entén com a neolitització el procés que va portar a diverses societats a la cacera i la recol·lecció per a la subsistència.
- c) S'entén com a neolitització el procés que va portar a diverses societats a la industrialització per a la subsistència.
- d) S'entén com a neolitització el procés que va portar a diverses societats a la depredació per a la subsistència.
- e) S'entén com a neolitització el procés que va portar a diverses societats a la desaparició.

8. NEOLÍTIC. DEFINICIÓ

- a) Es coneix amb el terme neolític el període de la prehistòria caracteritzat pel pas de societats depredadores, a altres caçadores i recol·lectores.
- b) Es coneix amb el terme neolític el període de la prehistòria caracteritzat pel pas de societats productores d'aliments, a altres depredadores caçadores i recol·lectores
- c) Es coneix amb el terme neolític el període de la prehistòria caracteritzat pel pas de societats agràries, a altres productores d'aliments.
- d) Es coneix amb el terme neolític el període de la prehistòria caracteritzat pel pas de societats caçadores i recol·lectores, a altres depredadores .
- e) Es coneix amb el terme neolític el període de la prehistòria caracteritzat pel pas de societats depredadores caçadores i recol·lectores, a altres productores d'aliments.

9. ACTIVITATS PER A LA SUBSISTÈNCIA.

- a) Durant el paleolític l'agricultura i la ramaderia van convertir-se en les activitats fonamentals per a la subsistència. Va continuar, però, la cacera, la recol·lecció i la pesca com a activitats secundàries.
- b) Durant el neolític l'agricultura i la ramaderia van convertir-se en les activitats fonamentals per a la subsistència. Va continuar, però, la cacera, la recol·lecció i la pesca com a activitats secundàries.
- c) Durant el neolític la cacera, la recol·lecció i la pesca van convertir-se en les activitats fonamentals per a la subsistència. Va continuar, però, l'agricultura i la ramaderia com a activitats secundàries.
- d) Durant el neolític l'agricultura i la ramaderia van convertir-se en les activitats fonamentals per a la subsistència. Van desaparèixer totalment la cacera, la recol·lecció i la pesca.
- d) Durant el neolític no va produir-se l'aparició de l'agricultura i la ramaderia com a activitats per a la subsistència.

BLOC C

10. HIPÒTESIS.

- a) Els historiadors pensen que el pas de les societats caçadores i recol·lectores del paleolític a les agrícoles i ramaderes del neolític fou com a conseqüència d'una sèrie de causes que encara avui són motiu de debat entre els investigadors. Entre aquestes causes hi podria haver un augment de la població que fes insuficients els recursos naturals, un canvi climàtic que modifiqués les relacions entre els humans d'aquell temps i el medi que els envoltava i les pròpies relacions socials entre les societats humanes que convivia.
- b) Els historiadors pensen que el pas de les societats caçadores i recol·lectores del paleolític a les agrícoles i ramaderes del neolític no fou com a conseqüència d'una sèrie de causes sinó com a evolució natural de societats menys desenvolupades cap a altres amb un nivell superior de progrés.
- c) Els historiadors pensen que el pas de les societats caçadores i recol·lectores del paleolític a les agrícoles i ramaderes del neolític fou un fet natural que no necessita de cap mena d'explicació.
- d) Els historiadors pensen que el pas de les societats caçadores i recol·lectores del paleolític a les agrícoles i ramaderes del neolític fou com a conseqüència d'una sèrie de causes que encara avui són motiu de debat entre els investigadors. Entre aquestes causes hi podria haver un desig de les persones de viure sempre en un mateix lloc, sense necessitat de traslladar-se constantment a la recerca de menjar.
- e) Els historiadors pensen que el pas de les societats caçadores i recol·lectores del paleolític a les agrícoles del neolític fou degut a la casualitat, quan alguna persona va adonar-se de la germinació de llavors i el posterior creixement de vegetals.

11. EVOLUCIÓ HÀBITAT.

- a) El control permanent dels conreus i els ramats va comportar el canvi d'una vida sedentària en les societats paleolítiques al nomadisme de les societats neolítiques.
- b) La vida al neolític va seguir sent bàsicament nòmada com al paleolític.
- c) La vida al neolític va seguir sent bàsicament sedentària com al paleolític.
- d) El sedentarisme i el nomadisme no són rellevants a l'hora d'entendre els canvis succeïts en el pas del paleolític al neolític.
- e) El control permanent dels conreus i els ramats va comportar el canvi d'una vida nòmada en les societats paleolítiques al sedentarisme de les societats neolítiques.

12. EVOLUCIÓ HÀBITAT.

- a) En el neolític, la vida perllongada en un mateix lloc va donar peu a la vida en coves.
- b) En el neolític, la vida perllongada en un mateix lloc va donar peu a l'aparició de grans ciutats.
- c) En el neolític, la vida perllongada en un mateix lloc va donar peu a l'aparició dels primers poblats.
- d) En el neolític, la vida perllongada en un mateix lloc va donar peu a l'aparició dels primers llocs d'estiueig.
- e) En el neolític, la persistència del nomadisme, va significar la continuïtat de l'hàbitat característic del període anterior, el paleolític.

13. EVOLUCIÓ DE L'HÀBITAT.

- a) Durant el neolític, amb la sedentarització, van començar a construir-se habitatges més sòlids, cabanes construïdes habitualment amb materials peribles (fusta, palla, fang,...).
- b) Durant el neolític, amb la sedentarització, van començar a construir-se habitatges més sòlids, cabanes construïdes habitualment amb materials peribles (ciment, fusta, palla, fang,...).
- c) Durant el neolític no va transformar-se el característic habitatge del paleolític; ocupació de coves buides, paravents i tendes fetes amb pells i branques, etc.
- d) Durant el neolític, amb la sedentarització, van començar a construir-se habitatges més sòlids, cabanes construïdes habitualment amb materials peribles (fusta, palla, fang,...).
- e) Durant el neolític, amb la sedentarització, van començar a construir-se cases de pisos que omplirien les ciutats que començaren a aparèixer per tota Europa.

BLOC D

14. ENERGIA.

- a) És durant el neolític que els humans van conèixer per primera vegada el poder del foc i van arribar a dominar-lo.
- b) En un primer moment, durant el neolític, els camperols llauraven els camps amb la força dels braços i amb l'ajut d'eines rudimentàries. A poc a poc van aprendre a utilitzar la força dels animals per a les tasques agrícoles.
- c) Durant el neolític va descobrir-se el potencial energètic de l'electricitat, construint-se rudimentàries factories de producció elèctrica.
- d) És en el neolític que comencen a realitzar-se les primeres experiències sobre l'aprofitament del vapor com a font d'energia.
- e) En el neolític es van començar a utilitzar els molins de vent. El molí de vent aprofita les mínimes variacions dels corrents d'aire gràcies a un conjunt d'aspes que, unides a un eix central, el fan girar per l'impuls del vent.

15. TECNOLOGIA NEOLÍTICA.

- a) El neolític no va comportar canvis espectaculars en el referent a l'evolució de la tecnologia.
- b) Amb la neolitització, coincidint amb el desenvolupament de l'agricultura i la ramaderia, es va avançar moltíssim en tecnologia. Transformacions en la indústria lítica amb l'aparició del poliment de la pedra, l'aparició de la tecnologia ceràmica, la tèxtil i la cistelleria, van convertir els mil·lenis corresponents al període neolític en un temps de transformacions espectaculars.
- c) Amb la neolitització, coincidint amb el desenvolupament de l'agricultura i la ramaderia, es va avançar moltíssim en tecnologia. Les transformacions més espectaculars van coincidir amb l'elaboració d'eines i atuells de metall.
- d) Amb la neolitització, coincidint amb el desenvolupament de l'agricultura i la ramaderia, es va avançar moltíssim en tecnologia. Transformacions en la indústria lítica amb l'aparició del poliment de la pedra, van convertir els mil·lenis corresponents al període neolític en un temps de transformacions espectaculars.
- e) Durant el paleolític, coincidint amb el desenvolupament de l'agricultura i la ramaderia, es va avançar moltíssim en tecnologia. Transformacions en la indústria lítica amb l'aparició del poliment de la pedra, l'aparició de la tecnologia ceràmica, la tèxtil i la cistelleria, van convertir els mil·lenis corresponents al període neolític en un temps de transformacions espectaculars.

16. TECNOLOGIA LÍTICA.

- a) L'aparició durant el neolític de la tecnologia de la pedra pulimentada va substituir totalment la tècnica més antiga de la talla de pedra, responent així a la necessitat de nous instruments més aptes per a les noves feines realització de feines pròpies de societats agrícoles.
- b) L'aparició durant el neolític de la tecnologia de la pedra pulimentada no va substituir la tècnica més antiga de la talla de pedra, sinó que va aparèixer per poder respondre a la necessitat de nous instruments més aptes per a les noves feines pròpies de societats industrials.
- c) Durant el neolític no va aparèixer cap manifestació de nova tecnologia lítica capaç de substituir la tècnica més antiga de la talla de pedra.
- d) Durant el neolític es desenvolupa la tecnologia de la talla de pedra per donar resposta a la necessitat de nous instruments més aptes per a les noves feines pròpies de societats agrícoles.
- e) L'aparició durant el neolític de la tecnologia de la pedra pulimentada no va substituir la tècnica més antiga de la talla de pedra, sinó que va aparèixer per poder respondre a la necessitat de nous instruments més aptes per a les noves feines pròpies de societats agrícoles.

17. TECNOLOGIA LÍTICA.

- a) El puliment de les pedres s'efectuava per abrasió o rossament de la matèria primera (generalment roques dures no aptes per a la talla) amb un element abrasiu (sorra o roques de major duresa) que provocava l'homogeneïtzació de la peça.
- b) El puliment de les pedres s'efectuava per abrasió o rossament de la matèria primera (generalment roques toves aptes per a la talla) amb un element abrasiu (sorra o roques de major duresa) que provocava l'homogeneïtzació de la peça.
- c) El puliment de les pedres s'efectuava colpejant la matèria primera (generalment roques dures no aptes per a la talla) amb un element abrasiu (sorra o roques de major duresa) que provocava l'homogeneïtzació de la peça.

- d) El puliment de les pedres mai s'efectuava per abracció o rossament de la matèria primera (generalment roques dures no aptes per a la talla) amb un element abradiu (sorra o roques de major duresa).
- e) El puliment de les pedres s'efectuava fonent la pedra a altes temperatures i donant posteriorment la forma desitjada mitjançant un motllo.

18. TECNOLOGIA CERÀMICA.

- a) Durant el paleolític es generalitza la producció de recipients ceràmics obtinguts per transformació tèrmica. La seva aparició es relaciona amb l'emmagatzematge de productes agrícoles i aigua i la cocció d'aliments.
- b) Durant el neolític es generalitza la producció de recipients ceràmics obtinguts per transformació tèrmica. La seva aparició es relaciona amb les activitats de cacera.
- c) Durant el neolític es generalitza la producció de recipients ceràmics obtinguts per transformació edílica. La seva aparició es relaciona amb l'emmagatzematge de productes agrícoles i aigua i la cocció d'aliments.
- d) Durant el neolític no es produeixen recipients ceràmics obtinguts per transformació tèrmica.
- e) Durant el neolític es generalitza la producció de recipients ceràmics obtinguts per transformació tèrmica. La seva aparició es relaciona amb l'emmagatzematge de productes agrícoles i aigua i la cocció d'aliments.

19. TECNOLOGIA CERÀMICA.

- a) La tecnologia ceràmica consisteix en un procés mitjançant el qual una massa d'argila a la que s'ha donat forma s'endureix submergida en aigua.
- b) La tecnologia ceràmica consisteix en un procés mitjançant el qual una massa d'argila a la que s'ha donat forma s'endureix assecant-la al vent.
- c) La tecnologia ceràmica consisteix en un procés mitjançant el qual una massa d'argila a la que s'ha donat forma s'endureix mitjançant calor.
- d) La tecnologia ceràmica consisteix en un procés mitjançant el qual una massa d'argila a la que s'ha donat forma s'endureix enterrant-la a terra durant llargs períodes de temps.
- e) La tecnologia ceràmica consisteix en un procés casual durant el qual una massa d'argila a la que s'ha donat forma s'endureix si vol.

20. TECNOLOGIA CERÀMICA.

- a) En el neolític la ceràmica es realitzava a torn. Una vegada acabada la peça, era sotmesa a un acabat amb el qual es perfeccionaven els contorns, s'equilibrava la forma, s'allisava o brunyia i, per fi, es podia decorar.
- b) En el neolític la ceràmica es realitzava a mà. Es podia treballar amb dues tècniques bàsiques: el modelat i el moldejat. Una vegada acabada la peça, era sotmesa a un acabat amb el qual es perfeccionaven els contorns, s'equilibrava la forma, s'allisava o brunyia i, per fi, es podia decorar.
- c) En el neolític la ceràmica es realitzava a mà. Es podia treballar amb dues tècniques bàsiques: l'escolpit i la talla. Una vegada acabada la peça, era sotmesa a un acabat amb el qual es perfeccionaven els contorns, s'equilibrava la forma, s'allisava o brunyia i, per fi, es podia decorar.
- d) Durant el neolític no existien tècniques específiques per a la fabricació de ceràmica. Cada artesà les confeccionava com volia o podia.
- e) En el neolític la ceràmica es realitzava a mà. Es podia treballar amb dues tècniques bàsiques: el modelat i el moldejat. Una vegada acabada la peça, era sotmesa a un acabat amb el qual es perfeccionaven els contorns, s'equilibrava la forma, s'allisava o brunyia. Mai es podia decorar.

21. TECNOLOGIA. EL TEIXIT.

- a) El teixit apareix ja al paleolític amb la preparació de les pells dels animals caçats per a confeccionar vestits.
- b) La domesticació d'animals com els bous i la recol·lecció i/o conreu de plantes productores de fibres vegetals com el lli o el cotó, va provocar durant el neolític, l'aparició del teixit com a tècnica per a l'elaboració de premdes de vestir basades en la trama de fils de fibra animal o vegetal.
- c) La domesticació d'animals com els bous i la recol·lecció i/o conreu de plantes productores de fibres vegetals com el lli o el cotó, va provocar durant el paleolític, l'aparició del teixit com a tècnica per a l'elaboració de premdes de vestir basades en la trama de fils de fibra animal o vegetal.
- d) El teixit és una tècnica per a l'elaboració de premdes de vestir basada en el tramat de fibres d'origen animal o vegetal que no va utilitzar-se mai durant la prehistòria. No seria fins a l'aparició de les primeres societats estatals (Egipte, Mesopotàmia, etc) que es desenvoluparia aquesta activitat artesanal.

e) El teixit no apareix fins al segle XVIII com a conseqüència de la industrialització. L'aparició del teixit està íntimament relacionada amb el descobriment de la màquina de vapor.

22. TECNOLOGIA. LA CISTELLERIA.

- a) L'elaboració de cordes, cistells i soles de calçat a partir del trenat de fibres vegetals com el cànem, va comportar una millora en la qualitat de vida de les dones i homes del paleolític.
- b) La tècnica d'elaboració de cordes, cistells i soles de calçat amb fibres vegetals com el cànem, mai va arribar a assolir-se durant la prehistòria.
- c) No es pot considerar l'aparició de cistells, cordes i soles de calçat fets amb fibres vegetals durant el neolític com un fet important en l'avenç de la tecnologia.
- d) L'elaboració de cordes, cistells i soles de calçat a partir del trenat de fibres vegetals com el cànem, va desaparèixer amb l'aparició de la tecnologia ceràmica.
- e) L'elaboració de cordes, cistells i soles de calçat a partir del trenat de fibres vegetals com el cànem, va comportar una millora en la qualitat de vida de les dones i homes del neolític.

23. LES CREENCES. EL MÓN FUNERARI.

- a) Durant el neolític s'unifiquen els rituals d'enterrament. La incineració dels morts és el tipus d'enterrament més representatiu d'aquest període de la història.
- b) Durant el paleolític es diversifiquen els rituals d'enterrament. Cistes i dòlmens, coves o sepulcres de fossa són algunes de les estructures funeràries més representatives d'aquest període de la història.
- c) L'arqueologia no ens permet assegurar que durant el neolític existissin rituals específics d'enterrament dels morts.
- d) Durant el neolític es diversifiquen els rituals d'enterrament (inhumació) dels morts. Cistes i dòlmens, coves o sepulcres de fossa són algunes de les estructures funeràries més representatives d'aquest període de la història.
- e) Durant el neolític es diversifiquen els rituals d'enterrament. Piràmides i mastaves o coves són algunes de les estructures funeràries més representatives d'aquest període de la història.

24. LES CREENCES. L'AIXOVAR FUNERARI.

- a) L'aixovar funerari és la postura del mort dins de la tomba.
- b) La matèria en la què va excavar-se la tomba, pedra o argila, és el que els arqueòlegs anomenen aixovar funerari.
- c) La creença en una vida al més enllà es manifesta en la presència de més d'un mort dins les tombes, és el que s'anomena aixovar funerari.
- d) L'aixovar funerari és tot aquell grup d'objectes d'ús quotidià que el difunt deixava al morir.
- e) La creença en una vida al més enllà es manifesta en l'acompanyament del mort d'una sèrie d'objectes a l'interior de les tombes (eines d'òs o pedra, ceràmiques, objectes d'ornament, etc.) que conformaven el seu aixovar funerari.

BLOC E

25. EL NEOLÍTIC A SANT QUIRZE.

- a) A Sant Quirze del Vallès no hi ha restes arqueològiques del període neolític.
- b) Les restes més espectaculars del neolític a Sant Quirze del Vallès són un grup força important de dòlmens i menhirs.
- c) El jaciment més important del neolític al Vallès és l'anomenat la Bòbila Madurell, a Sant Quirze del Vallès.
- d) El jaciment més important del neolític al Vallès és l'anomenat Sant Quirze a Sant Quirze del Vallès.
- e) El jaciment més important del neolític al Vallès és l'anomenat la Bòbila Madurell, a Sabadell.

26. EL NEOLÍTIC A SANT QUIRZE.

- a) Les estructures arqueològiques més importants del neolític trobades a Sant Quirze del Vallès són fosses d'enterrament, sitges i dues cabanes.
- b) Les estructures arqueològiques més importants del neolític trobades a Sant Quirze del Vallès són dòlmens, sitges i dues cabanes.
- c) Les estructures arqueològiques més importants del neolític trobades a Sant Quirze del Vallès són fosses d'enterrament i sitges. No s'han trobat restes de les cabanes on devien viure.
- d) Les estructures arqueològiques més importants del neolític trobades a Sant Quirze del Vallès són sitges i dues cabanes. No s'han trobat restes dels enterraments.
- e) No s'han trobat a Sant Quirze del Vallès estructures arqueològiques del neolític.

27. EL NEOLÍTIC A SANT QUIRZE.

- a) Per la tipologia especial dels seus enterraments, la fase més important en quant a nombre d'estructures localitzades a Sant Quirze del Vallès s'anomena *el grup dels Dòlmens*.
- b) Per la tipologia especial dels seus enterraments, la fase més important en quant a nombre d'estructures localitzades a Sant Quirze del Vallès s'anomena *el grup dels Sepulcres de Fossa*.
- c) Per la tipologia especial dels seus enterraments, la fase més important en quant a nombre d'estructures localitzades a Sant Quirze del Vallès s'anomena *el grup dels Sepulcres*.
- d) Per la tipologia especial dels seus enterraments, la fase més important en quant a nombre d'estructures localitzades a Sant Quirze del Vallès s'anomena *el grup del Neolític*.
- e) La fase més important en quant a nombre d'estructures localitzades a Sant Quirze del Vallès, fixant-nos en la tipologia especial dels seus enterraments, no té cap nom específic.

28. EL NEOLÍTIC A SANT QUIRZE DEL VALLÈS.

- a) Les sitges eren fosses amb la funció de servir d'enterrament als difunts.
- b) Les sitges eren fosses amb cap funció concreta.
- c) Les sitges eren fosses característiques del neolític a la zona del Garraf, d'aquí prové el nom de l'actual Sitges.
- d) Les sitges eren fosses amb la funció d'emmagatzemar els cereals durant períodes llargs de temps.
- e) Les sitges eren fosses que servien de base a les cabanes del neolític.

29. EL NEOLÍTIC A SANT QUIRZE DEL VALLÈS.

- a) La composició dels aixovars funeraris dels sepulcres de fossa trobats a Sant Quirze del Vallès no són tots iguals. Destaca en alguns d'ells l'aparició de collars i polseres fetes amb denes d'una pedra de color verd anomenada sílex.
- b) La composició dels aixovars funeraris dels sepulcres de fossa trobats a Sant Quirze del Vallès són tots iguals. Destaca en tots ells l'aparició de collars i polseres fetes amb denes d'una pedra de color verd anomenada variscita o calaïta.
- c) La composició dels aixovars funeraris dels sepulcres de fossa trobats a Sant Quirze del Vallès no són tots iguals. Destaca en alguns d'ells l'aparició de collars i polseres fetes amb denes d'un metall de color verd anomenada variscita o calaïta.
- d) A Sant Quirze no s'han trobat aixovars funeraris acompanyant els difunts en els sepulcres de fossa.
- e) La composició dels aixovars funeraris dels sepulcres de fossa trobats a Sant Quirze del Vallès no són tots iguals. Destaca en alguns d'ells l'aparició de collars i polseres fetes amb denes d'una pedra de color verd anomenada variscita o calaïta.

30. EL NEOLÍTIC A SANT QUIRZE.

- a) Els objectes d'ornament fets amb variscita o calaïta i trobats en l'aixovar funerari d'alguns enterraments en fossa a Sant Quirze del Vallès, provenen del jaciment arqueològic de les Mines Neolítiques de Can Tintorer, a Gavà, lloc on es procedia a l'extracció del mineral i a l'elaboració dels objectes.
- b) Els objectes d'ornament fets amb variscita o calaïta i trobats en l'aixovar funerari d'alguns enterraments en fossa a Sant Quirze del Vallès, provenen de mines localitzades en l'actual terme municipal de Sant Quirze del Vallès i eren fabricades pels habitants del mateix jaciment.
- c) Els objectes d'ornament fets amb variscita o calaïta i trobats en l'aixovar funerari d'alguns enterraments en fossa a Sant Quirze del Vallès, provenen del jaciment arqueològic de les Mines Neolítiques de Can Tintorer, al Pirineu, lloc on es procedia a l'extracció del mineral i a l'elaboració dels objectes.
- d) Els objectes d'ornament fets amb sílex i trobats en l'aixovar funerari d'alguns enterraments en fossa a Sant Quirze del Vallès, provenen del jaciment arqueològic de les Mines Neolítiques de Can Tintorer, a Gavà, lloc on es procedia a l'extracció del mineral i a l'elaboració dels objectes.
- e) No s'han trobat objectes d'ornament fets amb variscita o calaïta en l'aixovar funerari dels enterraments en fossa de Sant Quirze del Vallès.

31. EL NEOLÍTIC A SANT QUIRZE.

- a) Rodejat de terres fèrtils, irrigades per varis torrents i rieres i pròxim a zones muntanyoses com la serra de Sant Llorenç de I Munt, la de Collserola i la de Galliners, l'actual Sant Quirze del Vallès no era un territori ideal per a la subsistència d'una societat agrícola i ramadera com la que va viure en el jaciment de la Bòbila Madurell.
- b) Rodejat de terres fèrtils, irrigades per varis torrents i rieres, però molt allunyada de zones muntanyoses com la serra de Sant Llorenç de I Munt, la de Collserola i la de Galliners, l'actual Sant Quirze del Vallès era un territori ideal per a la subsistència d'una societat agrícola i ramadera com la que va viure en el jaciment de la Bòbila Madurell.
- c) Una societat agrícola i ramadera com la que va viure en el jaciment de la Bòbila Madurell, no necessitava terres irrigades per cap torrent o, riu o riera.
- d) Rodejat de terres fèrtils, irrigades per varis torrents i rieres i pròxim a zones muntanyoses com la serra de Sant Llorenç de I Munt, la de Collserola i la de Galliners, l'actual Sant Quirze del Vallès era un territori ideal per a la subsistència d'una societat caçadora i recol·lectora com la que va viure en el jaciment de la Bòbila Madurell.
- e) Rodejat de terres fèrtils, irrigades per varis torrents i rieres i pròxim a zones muntanyoses com la serra de Sant Llorenç de I Munt, la de Collserola i la de Galliners, l'actual Sant Quirze del Vallès era un territori ideal per a la subsistència d'una societat agrícola i ramadera com la que va viure en el jaciment de la Bòbila Madurell.

BLOC F

32. L'ARQUEOLOGIA.

- a) L'arqueologia és la tècnica de descobriment de restes antigues que utilitzen els col·leccionistes i els museus per ampliar les seves col·leccions. La seva funció és exclusivament com a descobridora de tresors i es troba totalment allunyada de qualsevol objectiu científic.
- b) L'arqueologia és la disciplina que s'ocupa de la investigació de les societats que només ens han deixat restes escrites de la seva existència.
- c) L'arqueologia és la disciplina que s'ocupa de la investigació de les societats que només ens han deixat restes materials de la seva existència.
- d) L'arqueologia és la disciplina que s'ocupa de la investigació de les societats a partir de les restes materials que ens han deixat de la seva existència. Aquesta investigació pot realitzar-se amb les restes de societats prehistòriques que no tenien escriptura, però també amb el de societats d'altres períodes de la història de les quals també tenim restes escrites.
- e) L'arqueologia és la disciplina que utilitza exclusivament les fonts escrites del passat per aconseguir conèixer millor com era la vida quotidiana de les persones al llarg del temps.

33. EINES I INSTRUMENTS PROPIS D'UNA EXCAVACIÓ ARQUEOLÒGICA.

- a) Claus angleses, tornavisos, martells, estanelles, claus, cargols, lubricants, draps, gats d'elevació, etc.
- b) Serres, martells, esarpes, paper de vidre, claus, burins, etc.
- c) Tisores, balances, bisturins, espadadrap, pinces, separadors, palanganes, cotó fluix, etc.
- d) Pales, cistells, piquetes, paletins, raspalls, bisturins, brúixoles, plomades, jalons, claus, galledes, lubricants, paper mil·límetrat, càmera fotogràfica, etc.
- e) Pales, cistells, piquetes, paletins, raspalls, cintes mètriques, brúixoles, plomades, jalons, claus, galledes, teodolit, mira, paper mil·límetrat, càmera fotogràfica, etc.

34. VOCABULARI PROPI DEL TREBALL ARQUEOLÒGIC.

- a) Jaciment, estrat, estratigrafia, anàlisi sintàctic, planta, secció, perfil.
- b) Jaciment, estrat, estratigrafia, nivell arqueològic, planta, secció, perfil.
- c) Funció clorofil·lica, ecosistema, competència, adaptació, reproducció.
- d) Arxiu, premsa, actes, cadastre, pamflet, registre, diari.
- e) Jaciment, estrat, estratigrafia, nivell paleontològic, planta, secció, perfil.

35. FASES DE TREBALL EN LA INVESTIGACIÓ ARQUEOLÒGICA.

- a) Excavació i entrega al museu de les restes localitzades.
- b) Treball de camp (excavació i registre dels materials).
- c) Treball de camp (excavació) i anàlisi de les restes al laboratori.
- d) Treball de camp (excavació i registre), treball al laboratori (restauració i anàlisi), elaboració d'hipòtesi, divulgació dels coneixements (llibres, revistes, museus, exposicions).
- e) Treball de camp (excavació i registre dels materials), abandonament de les restes poc importants i estudi de les peces més interessants (pel seu valor econòmic). Posterior entrega a un museu d'aquestes restes.

BASES DE DADES

La base de dades que s'adjunta a continuació ha estat elaborada per l'equip d'Explotació de Dades del Servei d'Informàtica de la Universitat Autònoma de Barcelona al qual agraeixo la seva amabilitat i esforç per adaptar els seus programes a les necessitats d'aquest estudi.

Les dades estan agrupades per tipus d'alumnat avaluat, tot diferenciant el curs i si havien cursat o no el crèdit variable o si era alumnat nou, és a dir, si s'havia incorporat a l'IES Sant Quirze amb posterioritat a 1er d'ESO i que consta en el camp identificador DNI¹:

CODIS DELS GRUPS D'ALUMNAT AVALUAT							
1er ESO	11	2on ESO	21	3er ESO	31	4rt ESO	41
VAR		VAR		VAR		VAR	
1er ESO	12	2on ESO	22	3er ESO	32	4rt ESO	42
NO VAR		NO VAR		NO VAR		NO VAR	
		2on ESO	20	3er ESO	30	4rt ESO	40
		NOU		NOU		NOU	

Per cada grup d'alumnat s'adjunta el llistat per individus de respostes donades (en majúscules) i si es tracta d'una resposta correcta (b) o incorrecte (m), la suma de respostes correctes, incorrectes i en blanc, així com la nota obtinguda. Aquesta s'ha calculat a partir *exclusivament* de les respostes correctes sobre un valor de global de 10 per al total de preguntes.

Posteriorment s'adjunta la informació estadística bàsica sobre la distribució de notes en cadascun dels grups i la tabla de dificultat de cada pregunta pel grup d'alumnat, calculant el percentatge de no-encert, és a dir, una pregunta amb grau de dificultat del 10% vol dir que en aquest grup només un 10% d'individus no han assenyalat la resposta correcta. Per tant, en aquestes taules, a major percentatge, major grau de dificultat en aquell grup específic. Cal remarcar, però, que en la tabulació de resultats que he efectuat en l'apartat 4.5.2., he fet servir aquest percentatge en sentit contrari. És a dir, calculant el percentatge d'èxit i no de fracàs en cada pregunta/grup. Això vol dir que, seguint l'exemple que he fet servir, he tabulat aquesta pregunta amb un valor de 90% d'èxit.

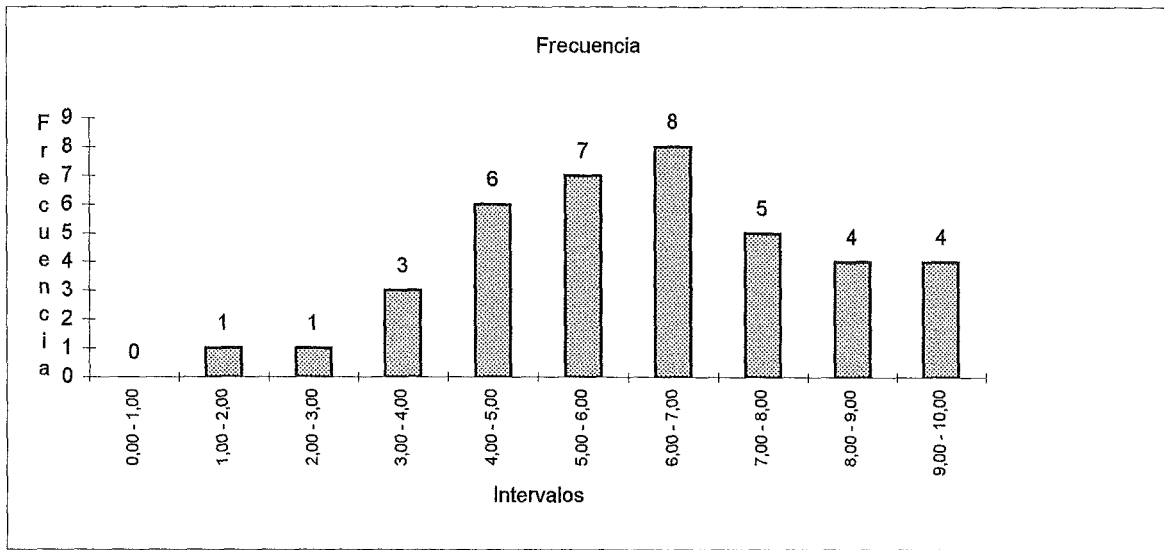
¹ El programa de quantificació de les dades és el que habitualment s'utilitza al Servei d'Informàtica per a la correcció d'exàmens tipus test multiresposta i aquest és camp d'identificació de l'alumne mitjançant el número del seu DNI.

Distribución de Notas

Estadísticos

Intervalo	Frecuencia	Frecuencia Acumulada
0,00 - 1,00	0	39
1,00 - 2,00	1	39
2,00 - 3,00	1	38
3,00 - 4,00	3	37
4,00 - 5,00	6	34
5,00 - 6,00	7	28
6,00 - 7,00	8	21
7,00 - 8,00	5	13
8,00 - 9,00	4	8
9,00 - 10,00	4	4

Media	6,24
Moda	7,71
Desviación Típica	1,95
Mediana	6,29
Coef.Asimetría	-0,24

| = Media(6.24); (= Media-Desv(4.29);) = Media+Desv(8.19); [= Perc25(4.86);] = Perc75(7.71)

CARACTERÍSTICAS DE LAS PREGUNTAS TIPO 1

Pregunta	Total Bien	Total Mal	Total blanco	Grado de Dificultad	Grado de discriminación	En blanco	Opción A	Opción B	Opción C	Opción D	Opción E	Opción F
1	35	4	0	10%	0%	0	1	0	35	3	0	0
2	35	4	0	10%		0	3	0	35	1	0	0
3	38	0	1	3%		1	0	38	0	0	0	0
4	13	25	1	67%		1	6	7	5	13	7	0
5	17	19	3	56%		3	7	17	8	1	3	0
6	33	6	0	15%		0	1	3	33	2	0	0
7	33	6	0	15%		0	33	4	1	1	0	0
8	13	26	0	67%		0	5	5	14	2	13	0
9	29	9	1	26%		1	3	29	2	4	0	0
10	25	13	1	36%		1	25	4	2	3	4	0
11	29	10	0	26%		0	5	2	1	2	29	0
12	36	3	0	8%		0	0	0	36	3	0	0
13	24	15	0	38%		0	8	6	1	24	0	0
14	28	10	1	28%		1	5	28	1	2	2	0
15	26	13	0	33%		0	4	26	5	4	0	0
16	17	21	1	56%		1	14	3	0	4	17	0
17	10	27	2	74%		2	10	14	10	2	1	0
18	19	20	0	51%		0	7	6	6	1	19	0
19	30	8	1	23%		1	1	2	30	4	1	0
20	23	16	0	41%		0	4	23	6	4	2	0
21	23	15	1	41%		1	4	23	7	2	2	0
22	23	16	0	41%		0	5	4	5	2	23	0
23	21	17	1	46%		1	4	10	2	21	1	0
24	21	16	2	46%		2	2	5	4	5	21	0
25	30	8	1	23%		1	2	2	30	1	3	0
26	26	13	0	33%		0	26	7	4	0	2	0
27	20	17	2	49%		2	2	20	4	4	7	0
28	28	11	0	28%		0	2	2	4	28	3	0
29	19	19	1	51%		1	2	13	3	1	19	0
30	29	9	1	26%		1	29	2	2	5	0	0
31	12	26	1	69%		1	7	11	2	6	12	0
32	20	17	2	49%		2	3	4	9	20	1	0
33	19	19	1	51%		1	3	6	1	9	19	0
34	23	13	3	41%		3	5	23	3	2	3	0
35	25	12	2	36%		2	1	1	3	25	7	0

